

deorsum incōuenienter fieri improbabiliter existimare necesse est. Sed an non summa naturæ prouidentia hoc sit; si enim Chylus cum sanguine, crudus cum concocto, æquis portionibus confunderetur, non concoctio transmutatio & sanguificatio exinde proueniret, sed magis (cū inuicem actiua & passiuæ sint) ex alteratorum vnione mistio, & mediū quid, ut in perfusione vini cum aqua & oxirato; iam vero quando multo cum præterlabente sanguine exigua portio Chyli hoc modo admista sit, & quasi nulla notabili proportionē, cōtingit illud facilius (quod ait Aristoteles) cum vna gutta aquæ addita vini dolio, aut è contra, totum non mistum, sed vel vinum vel aqua. Ita in venis meseraicis diffectis, non Chymus, non Chylus & sanguis, aut separati, aut confusi reperiuntur, sed idem qui in reliquis venis sanguis & colore, & consistētia ad sensum apparet. In quo tamen quia Chyli quiddā inconcoctū (licet insensibiliter) inest. Natura iecur apposuit, in cuius mæandris moras trahat & pleniorē transmutationem acquirat, ne præmature crudum ad cor perueniens, vitæ principium obrueret. Hinc in Embryone pene nullus vsus iecoris, unde vena umbilicalis iecur manifeste integra pertransit & à porta iecoris extat foramen vel anastomosis, ut sanguis regrediens ab intestinis fœtus; non per iecur, sed in dictam vmbilicalem transiens, cor (vna cum materno sanguine & reuertente à placenta vteri) petat, unde etiam in prima fœtus conformatione iecur posterius fieri contingit, & nos etiam in fœtu humano obseruauimus perfecte delineata omnia membra, imo genitalia distincta, nondum tamen iecoris posita pene rudimenta. Et sane quousque membra (ut vel cor ipsum in initio) alba omnia apparent, & præterquam in venis nequidquam ruboris contineant, nihil præter rudem quasi extra venati sanguinis collectionem loco iecoris videbis, quam contusionem quamdam vel raptam venam existimares.

Sed in ouo duo quasi vasa umbilicalia, vnum ab albumine integrum pertransiens iecur & ad cor recte tendens, alterum à luteo in venā portam definens: quippe contingit in ouo pullum primum ex albumine tantum formari & nutriri, à luteo vero post perfectionem & exclusionē (nam & intra intestina in ventre pulli contentum post multos dies ab exclusionē potest luteum reperi, & responderet luteum nutrimento lactis cæterorum animalium. sed hæc conuenientius in obseruationibus circa fœtus formationem, vbi huius generis possunt esse problemata plurima, cur hoc prius factum, aut perfectum sit, illud cur posterius &

de prin-

de principatu membrorum, quænam particula alterius causa sit & circa cor plurima, uti cur primum (ut Arist. de partibus animal. 3.) consistens factum sit: & habere videtur in se vitam, motum, & sensum, ante quam quidquam reliqui corporis perfectum sit. Et similiter de sanguine quare antea omnia: & qualiter principium vitæ & animalis habeat, & moueri atque huc illuc impelli desiderat: cuius causa cor factū fuisse videretur.

Eodē modo in pulsum speculatione, cur isti videlicet lethales aut contra & in omnibus generibus ipsorum causas & prælagia contemplando, quid isti significant, quid illud, & quare?

Similiter in Crisibus & expurgationibus naturæ, in nutritione, præsertim distributione alimenti similiter & omni fluxione.

Denique in omni parte medicinæ, Physiologica, Pathologica, Semiologica, Therapeutica, cum quorū problemata determinari possunt ex hac data veritate & luce, quanta dubia solui, quot obscura dilucidari, animo mecum reputo: campum inuenio spatiosissimum, vbi longius percurrere & latius expatiari adeo possim, ut non solum in volumen exresceret præter institutum meum, hoc opus. Sed mihi forsā vita ad finem faciendum deficeret.

Hoc itaque loco (sequente videl. capitulo) solummodo, quæ in administranda Anatome circa fabricam cordis & arteriarum comparent, ad suos vsus & causas veras referre enitar, ut sicut quocunque me conuertam, plurima, quæ ex hac veritate lucem recipiant, & hanc vicissim illustriorem reddant, reperiuntur. Ita Anatomicis argumentis firmatam & exornatam præ cæteris velim.

Est vnum quod licet inter obseruationes nostras de lienis vsu locum habere deberet, tamen hic quoque obiter annotare non erit impertinēs. A Ramo splenico in pancreate deducto, è parte superiore venæ oriūtur coronalis, postica, gastrica, & Gastræopiploica quæ omnes plurimis surculis & ramificationibus in ventriculum (veluti meseraicæ in intestina) disseminantur. Similiter à parte inferiori illius splenici deorsum in colon & longanōnem vsque; deducitur vena Hæmorrhoidalis, per has venas vtrinque sanguis regrediens, & succū crudiorē secū hinc à ventriculo, aqueum, reuēnem nondū perfectā Chylificationē; illinc crassum & terrestriorem, tanquā è fecibus, reportans in hoc ramo splenico, cōtrariorū pmistione cōuenienter attēperatur, & ambos hos succos difficilius coctionis (pp cōtrarios tamē in dispositiones) natura permiscēdo & multa copia calidioris sanguinis, à liene vberissime (pp multitudinē arteriarum)